אם הקפיד עליו אין אי לא לא : איזהו רוק תפל : תנא *כל שלא טעם כלום מבערב סבר רב פפא קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא טעם מידי באורתא אמר ליה רבא מי קתני בערב מבערב קתני לאפוקי היכא דקדים ואכיל אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן איזהו רוק תפל כל שעבר עליו חצות לילה ובשינה למימרא דבשינה תליא מילתא *והתנן ישן כל היום אין זה רוק תפל ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל התם במתנמנם *היכי דמי מתנמנם אמר רב אשי נים ולא נים תיר ולא תיר דקרו ליה ועני ולא ידע לאהדורי סברא וכי מדכרו ליה מדכר תנא השכים ושנה פרקו אין זה רוק תפל ועד כמה אמר רב יהודה בר שילא אמר רב אשי אמר רבי אלעזר כל שיצא רוב דבורו של שלש שעות : מי גריסין לעיסת גריסין של פול וכו' : לימא מסייע ליה לריש לקיש דאמר ר"ל רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד ואחד דלמא הבלא דפומא מעלי מתניתין דלא כרבי יהודה דתניא ר' יהודה אומר מי גריסין רותח ועובר שיתן לתוכו מלח *מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא אמר ר"נ בר יצחק דאמר קרא °וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הכושי אביי אמר מהכא °והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהכא °ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם: מי רגלים שהחמיצו : תנא כמה חימוצן שלשה ימים א"ר יוחנן כל שיעורי חכמים בכתמים צריך שיעור לשיעורן דילד או זקן דאיש או דאשה מכוסים או מגולים בימות החמה או בימות הגשמים : וצריך לכסכס שלש פעמים : *בעי רבי ירמיה אמטויי ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרתי מאי °תיקו : העבירן שלא כסדרן : ת"ר הקדים שניים לראשונים תני חדא שניים עלו לו ראשונים לא עלו לו ותניא אידך ראשונים עלו לו שניים לא עלו לו אמר אביי אידי ואידי שניים עלו לו ולא ראשונים ומאי ראשונים ראשונים לכסדרן ושניים להעברתן:

מתני' כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה ואלו הן הוסתות מפהקת ומעטשת וחוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת וכמין צמרמורות אוחזין אותה וכן כיוצא בהן וכל שקבעה לה שלשה פעמים הרי זה וסת : **גמ'** תנינא חדא זימנא *כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה התם בוסתות דיומי הכא בוסתות דגופא כדקתני אלו הן וסתות היתה מפהקת מעטשת וחוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת שופעת הא שפעה ואולא אמר עולא בריה דרב עלאי בשפעת

ש"ב יח

מיכה ב

אם הקפיד עליו אין. והא דקתני אם יכול לגלות טמא כשהקפיד: באורתא. שאפילו אמש לא טעם כלום: מבערב קתני. אבל אמש אכל כשאר ב"א: לאפוקי דקדים. קודם היום לאחר שיעור משנתו ואכיל דלא הוי רוק תפל לפי שהשינה ממררת את הרוק וממוזקתו והאוכל ממתקו ומעביר את כחו: התם. דקתני ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל לא דניעור ממש אלא מתנמנם דהאי שינה של לילה בעינן ושינת היום אע"ג דישן לאו תפל הוא הואיל וטעם כלום שהטועם שחרית נהנה כל היום כולו: השכים ושנה פרקו. הדבור מעביר כח הרוק: של שלש שעות. שהוא עשוי לדבר בשלש שעות: לימא. מתני' דבעי לעיסה כדי שיהא רוק מעורב בגריסין מסייע ליה לריש לקיש: עובר. קודם. שהמלח מעביר כח הגריסין: ויעבור את הכושי. קדם לפניו: שהחמיצו. שהסריחו: הני מי רגלים דילד או דזקן. של זקן מעלו טפי: מכוסין. מעלו טפי: בימות החמה. מעלו טפי: בעי רבי ירמיה האי שלש פעמים דקתני אמטויי ואתויי חד. הולכה והובאה חשיב חד או דלמא אמטויי חשיב חד ואתויי חד דהוו להו תרי: שניים לראשונים. נתר ובורית וקמוליא ואשלג לרוק תפל ומי גריסין ומי רגלים: תני חדא שניים עלו לו. אותם שהעביר בשנייה עלו לו: ראשונים לא עלו לו. וכי הדר מעביר נתר ובורית וקמוליא ואשלג זימנא אחריתי בתר רוק וגריסין ומי רגלים נמצא עוברין עליו כסדרן: ותניא אידך כו'. וקשיין אהדדי: אמר אביי הא והא סבירא להו שניים. שהעביר (א)שניים שהיה לו להעביר ראשון עלו לו וראשונים שהעביר ראשון לא עלו לו דהכי שפיר דכי הדר מגריכן לעבוריהו בתר שניים הוי ליה כסדרן: ומאי ראשונים. דקתני באידך ברייתא עלו לו: ראשונים לכסדרן. שהיה לו להעביר תחלה שהוא העביר לבסוף דהוו להו הנך ראשונים לכסדרן שניים להעברתן: **מתני'** מפהקת. *אושטרליי"ר בלע"ז: פי כרסה. נגד טבורה: שפולי מעיה. בית הרחם: ושופעת. בגמרא פריך מאי קאמר: צמרמורות. פריזונ"ש: אוחזין אותה. בכך למודה להיות בכל עת שהיא רואה: דיה שעתה. בכל ראיות שמראה ע"י וסתות אלו: כיוצא בהן. מפרש בגמרא [דף סג:] **גמ'** בוסתות דיומי. כגון מט"ו לט"ו: הא קא שפעה ואולא. והיכן הוא הוסת הואיל וכל ימיה רואה: בשופעת

תורה אור

ד"ה גריס נקיס שכל הכתמים שאינו יכול לגלות אפילו על ידי הדחק בצפון טהורה [א] ואם לא דיכול לגלות ע"י הדחק טמאה אפילו בטומאה דאורייתא ואם כן כדם תבוסה דרבנן אפילו יגלה על ידי הדחק טהור והשתא מפרש בסיפא ויה"ג טמאה לרישא (ג) בטומאה דאורייתא דכי אינו יכול לגלות טהורה אבל יכול לגלות על ידי הדחק טמאה ולר' יוחנן דמפרש כדמשני רב פפא פירוש דרישא אם מתכבסת ויוצא ממנו בתכבוסת סתם טמא שכן דרך להקפיד עליו ואיל ויוצא בקל ואם לאו טהורה ואפילו יוצא ע"י צפון דאין דרך להקפיד עליו כיון שאינו יוצא בתכבוסת שהסממנין כל הכתמים ליתן טעם לרישא דכיון (ג) דאינו יכול לגלות כלל אפילו הקפיד בפירוש אין קפידתו קפידא דבטלה דעתו אצל כל אדם שאין דרכן להקפיד ברישא נמי יכול לגלות על ידי הדחק ועל ידי כבוס סתם אינו יכול לגלות טהור הואיל ואין דרך להקפיד בסתם והיינו כדמשני רב פפא כל היכא דאינו יכול לגלות ט' והשתא רב פפא אינו סותר מה שאמר למעלה אלא בא לתרץ דס"ד הא יכול לגלות על ידי הדחק והקפיד עליו להוליכו טמא וכי קאמר לעיל טהור בשלא הקפיד עליו להוליכו ולא היה צריך רב פפא לומר אלא סתם בדקפיד אלא בא להשמיענו פלוגתא דרבי יוחנן ור"ל דפליגי בדלא קפיד ויכול לגלות על ידי הדחק דר"ל מטמא ור"י מטהר:

נים ולא נים תיר ולא תיר . פי' נים ולא נים בתחלת שינה תיר ולא תיר בסוף שינה כשהוא ניעור משנתו ובערבי פסחים (פסחים קכ:) נמי גבי נתנמנמו יאכלו וקשה כי האי לישנא נים ולא נים תיר ולא תיר איכא לפרושי בכי האי גוונא נים ולא נים שעתה בתחלת הלילה מתחיל להתנמנם תיר ולא תיר שישן בחצי הראשון ועתה כשמגיע בחצות הלילה היה מתחיל ליעור והוא תיר ולא תיר: **תנא** כמה חימוצן שלשה ימים . קשה דבפרק רבי עקיבא (שבת דף צ.) קאמר גבי מי רגלים שהחמיצו בני מ' יום משמע ולא קודם לכן ואיכא ספרים דגרסי עד ארבעים יום ולפי זה ניחא דאיכא למימר משלשה ועד ארבעים מעלו ואיכא ספרים דגרסי בן ארבעים וקאי אתינוק שהוא בן מ' יום וקשה דהא לקמן איבעיא להו דילד או זקן וי"ל דה"פ דילד דווקא או אפילו זקן נמי ולא כפ"ה דפירש דזקן מעלו טפי וכן משמע מדקאמר דאיש או דאשה וליכא למימר או דאשה דווקא דהא דילד או דזקן נקט לשון זכר וכן בשבת בן מ' לשון איש מיהו תימה אמאי לא מייתי הכא הך ברייתא דשבת דבן מ' יום *ועוד מילי טובא שמאריך באותה ברייתא יותר מהכא והכא מאריך בדין מי רגלים יותר מהתם ונראה טעמא דברייתא דהתם קאי אמילתא דת"ק דלאמר כדי לכבס בו בגד קטן והתם לא מעט אלא בני מ' יום והכא לגבי כתם איירי וממעט בני שלשה ימים ולא שייכי טלהו מילי דהתם הכא ומשום הכי לא מייתי ההיא ברייתא הכא:

מפהקת . פי' בקונטרס אשטרליי"ר בלע"ז ואין נראה אלא כמו שפירש בשבת (דף קנו.) גבי פיהק ומה בלעז"ר כדאמר בברכות (דף כד:) גבי רבי שהיה מפהק ומניח ידו תחת סנטרו : **מעטשת** . אישטרנודי"ר ונוסח פירש רש"י בגמרא בלע"ז ואין נראה אלא פירוש רש"י וכן *גיהק בתפלה רש"י וכערוך פירש קול היוצא מן הגרון מתוך מאכל כבד וזה רש"י ואין נראה לפרש שנטוי"ל . וסלקא האי וסתות איירי שמפהקת או מעטשת שעה או שתים כעת שרגילה לראות אבל משום פיהוק או עיטוש חדא זימנא לא קבעה מדמפליג *בין תחלת וסת לסוף וסת ובחד פיהוק וחד עיטוש לא שייך תחלה וסוף:

לימים

נר מצוה

לז א ב ג ד ה ו ז מיי' פ"ט מהל' איסורי ביאה הל' לה :

לח ח ט י מיי' שם הלכה לו ו[illegible]:

לט כ מיי' שם הל"ו וסי"ד מהל' משכב ומושב הל"ו :

מ ל מ מיי' שם פ"ח הל"ב וס"ג מהל' משכב ומושב הל"ו סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סי' קפט סעי' יט :

גי' יעב"ץ והתניא

פסחים קכ: סוכה יב. מגילה יח: יבמות נד.

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוד"ה (כתף סב ע"ב) אם יכול וכו' ואם לא דיכול לגלות אפי' ע"י הדחק טמאה בטומאה דאורייתא וכו' כצ"ל [illegible] :

[וע"ע תוס' פסחים יב ד"ה נים]

אבל בגמרות שלפנינו ליתא התם אלא כן מילתא דבן מ' יום ע"ש רש"א

מוסף רש"י

תיר. ער (תענית יב: מגילה יח:) כלמפרגמין ויקן ויעבר (תענית שם). לאהדורי סברא. דבר הבא מכינם הלג (מגילה שם) אם צריך ממנו דבר שצריך להחזיר אינו יודע לומר כעוד שמתנמנם (תענית שם) כמילתא דלריכא סברא כגון ששואלין אותו היכן הנחת כלי זה, וכי מדכרו ליה. הנחתו במקום פלוני, מידכר. ואומר הן או לאו (רשב"ם פסחים קכ:). ויעבור את הכושי. קדמו לרוץ לפניו (סוכה נב. ובפרש"י פסחים ז: ומגילה כט:). ויעבור מלכם לפניהם. יקדים לילך כרלבם (פסחים שם). כל אשה שיש לה וסת. קבוע ג' פעמים ובדקה בשעת וסתה ומצאה טמאה, דיה שעתה ואיכא למימר דמעיקרא הוה הסם, דהלכי אורח כמנו כל (לעיל ב.).

סוכה נב. פסחים ז: [illegible] מגילה כט: (מנחות לה:)

לעזי רש"י

אושטרליי"ר [אישטורדיי"ר]. להתמתח, להשתרע.

פריזונ"ש. רעדים, צמרמורות.

[מנחות ס. ב"ק קיג:]

[וכולה הוא שמעתא [illegible] כ"כ בכתי"ם]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר אביי וכו' שניים שהעביר שנים שהיה: (ב) תוס' ד"ה (כתף סב ע"ב) אם יכול וכו' לרישא בטומאה דאורייתא וכו': (ג) בא"ד דכיון דכולם יכול לגלות וכו' שני דיכול לגלות ע"י הדחק:

לעיל ב.

[ועי' מנחות סג. ובתוס' שם ד"ה בין תחלת וסת]

[פסחים כה.]

[מסוסין לקמן ס"ב]

תוספי הרא"ש

וכמה חימוצן ג' ימים. בשבת פרק ר' עקיבא מפרש בגמרא מ' יום ובמי רגלים דהכא איירי דקתני התם ר' יהודה אומר כדי להעביר את הכתם [וי"ל] דכאן פי' דעתות מ' ימים לא [illegible] ר"מ הוא דקאמר התם בן מ' יום הוא דמיבעיא ליה הבא דילד או זקן י"ל דת"ק דילד או אפי' זקן . וקצת תימה דלא מייתי בשמעתין הויא דשבת : [illegible]